

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

NOVI IZVEŠTAJ ANALIZIRA INTEGRITET POLICIJSKIH I TUŽILAČKIH INSTITUCIJA NA ZAPADNOM BALKANU

Novi izveštaj Globalne inicijative protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (GI-TOC) istražuje izazove sa kojima se suočavaju policijske i tužilačke institucije na Zapadnom Balkanu. Pod nazivom *Integritet i nezavisnost institucija krivičnog pravosuđa na Zapadnom Balkanu: Policija i tužilaštvo*, izveštaj pruža sveobuhvatnu analizu političkih i spoljnih uticaja koji podrivaju nezavisnost i efikasnost policije i tužilaštava u regionu.

Nadovezujući se na rad GI-TOC-a na Zapadnom Balkanu, ovaj treći izveštaj u seriji [Organizovana korupcija](#) istražuje kako političko uplitanje, nedostatak operativne nezavisnosti, nedostatak međunarodne, regionalne i bilateralne saradnje i sistemska organizovana korupcija stvaraju ranjivosti unutar policijskih i tužilačkih institucija. Studija otkriva kritičnu potrebu za jačim mehanizmima upravljanja, pojačanom individualnom i organizacionom otpornošću na politički pritisak, većom antikorupcijskom edukacijom i većom transparentnošću u procesima imenovanja i unapređenja službenika organa reda. Osnovno obrazovanje i kontinuirana obuka na radnom mestu o etičkim standardima, koji pomažu u izgradnji profesionalnog sistema verovanja ukorenjenog u integritetu i nezavisnosti, identifikovani su kao jedan od najefikasnijih mehanizama za jačanje otpornosti.

Ključni nalaz izveštaja je da se politički pritisak najviše oseća u odlukama vezanim za istrage visokog profila, imenovanja i unapređenja, čime se slabi sposobnost institucija (posebno specijalizovanih tela) da deluju nezavisno. To podriva poverenje javnosti i produžava ciklus nekažnjivosti za one koji su umešani u organizovani kriminal i korupciju.

U izveštaju se ističu specifični izazovi svake od šest zemalja Zapadnog Balkana.

Izveštaj naglašava kako zastupljenost žena u policiji ostaje niska u mnogim zemljama Zapadnog Balkana, često ispod standarda EU. Iako postoji veća rodna ravnopravnost u tužilačkim ulogama, prisustvo žena na rukovodećim pozicijama i u policiji i u tužilaštvu ostaje veoma ograničeno. Ova razlika naglašava potrebu za davanjem prioriteta rodnoj ravnopravnosti na višim institucionalnim nivoima kako bi se osigurao uravnotežen i efikasan pravosudni sistem sposoban da predstavlja stanovništvo svake zemlje.

U izveštaju se poziva na strateške mere za jačanje nezavisnosti institucija krivičnog pravosuđa, uključujući reforme sistema imenovanja, pojačane mehanizme nadzora i povećano angažovanje sa akterima civilnog društva kako bi se pratila i podržala odgovornost.

Sledeći izveštaj, koji bi trebalo da bude objavljen 2025. godine, nastaviće ovu četvorodelnu studiju fokusirajući se na pravosuđe i antikorupcijske organe u regionu.

O GLOBALNOJ INICIJATIVI (GI-TOC)

Globalna inicijativa protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (GI-TOC) je mreža stručnjaka koji rade na prvim linijama borbe protiv ilegalne ekonomije i kriminalnih aktera. Kroz globalnu mrežu opservatorija civilnog društva za ilegalnu ekonomiju, pratimo trendove koji se razvijaju i radimo na kreiranju dokaza za delovanje javnih politika, širenju stručnosti naše mreže i kataliziranju multisektorskih i holističkih odgovora na različite vrste kriminala. Fondom za otpornost Globalne inicijative podržavamo aktiviste u zajednici i lokalne nevladine organizacije koje rade u oblastima u kojima upravljanje kriminalom kritično podriva bezbednost, sigurnost i životne šanse ljudi.

O OPSERVATORIJAMA ZA ILEGALNE EKONOMIJE U JUGOISTOČNOJ EVROPI (SEE-OBS)

Opservatorija je platforma koja povezuje i osnažuje aktere civilnog društva u Albaniji, Bosni i Hercegovini, na Kosovu, u Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji i Srbiji. Cilj Opservatorije je da se civilnom društvu omogući da identifikuje, analizira i mapira kriminalne trendove i njihov uticaj na nezakonite tokove, upravljanje, razvoj, međuetničke odnose, bezbednost i vladavinu prava i da pruži podršku u praćenju nacionalne dinamike i širih regionalnih i međunarodnih trendova organizovanog kriminala. Opservatorija je pokrenuta kao rezultat Samita Zapadnog Balkana 2018. godine u Londonu, koji je deo Berlinskog procesa.

Za više informacija ili za intervju sa autorima izveštaja, kontaktirajte Kludija Landija na claudio.landi@globalinitiative.net.

